

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 22 Eylül 2023
Sayı : 172

Yunus EMRE
İstanbul Milletvekili
Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu Üyesi

20 Eylül 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimi gerekçesi ile birlikte ekte bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Yunus Emre
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 1 Ekim 2023	Esas No: 2/1590

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
2 5 Eylül 2023
Numara:

TBMM- GENEL EVRAK
2 5 Eylül 2023
No: 1289237

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı 29/5/2009 tarih ve 5901 sayılı kanuna göre doğumla ve sonradan kazanılır. Doğumla kazanılan vatandaşlık soy bağı ve doğum yeri esasına göre kendiliğinden kazanılırken, sonradan kazanılan vatandaşlık ise yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile mümkün kılınmıştır.

Kanun ayrıca vatandaşlığın kazanılmasında istisnai halleri düzenlemiştir. Bu istisnai haller ise 11/2/2010 tarih 2010/139 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ile detaylandırılmıştır.

Yönetmeliğe 2016 yılında 9601 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yabancıların mülk edinme yoluyla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına kabulü eklenmiş ve ilk olarak 2017 yılı Ocak ayında uygulanmaya başlanmıştır.

Yönetmelikteki hükmün 2018 ve 2022 yıllarında edinilecek mülkün tutarı açısından güncellendiği görülmektedir.

Yabancıların gayrimenkul edinme yoluyla vatandaşlığa kabulü ile başlayan uygulama sonrasında ülkemizde yabancılara konut satışının arttığı ve dolayısıyla vatandaşlık hakkı kazanan yabancı ülke vatandaşı sayısının da arttığı gözlemlenmektedir.

2009 yılına kadar uygulamada olan 11/2/1964 tarih ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 45. Maddesinde Türk Vatandaşlığına kabul edilenlerden "gerekli görülenlerin" Resmi Gazetede yayımlanması hükmünün yer aldığı ve uygulandığı görülmektedir.

Ancak 2009 yılında kabul edilen 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nda bu hüküm yeniden düzenlenmemiştir.

Hem söz konusu uygulamanın kanunla hüküm altına alınmamış olması hem de 2017 yılından itibaren yabancılara mülk edinme yoluyla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı hakkının verilmiş olması Türk vatandaşlığı edinmenin kolaylaştırıldığını göstermektedir.

Ülkemizin son yıllarda dünyada yaşanan çatışmalar, savaşlar, kıtlık ve ekonomik krizler sebebiyle özellikle Orta Doğu, Afrika ve Orta Asya ülkelerinden gelen sığınmacı sayısı dikkate alındığında Türk Vatandaşlığı hakkını kazanmanın kolaylaştırılmasının bir güvenlik sorunu yarattığı ortadadır.

Kanunla ülkemiz vatandaşlığına kabul edilecek kişiler açısından "milli güvenlik" ve "kamu düzeni" ilkelerinin gözetilmesi hüküm altına alınmıştır. Ancak son dönemlerde ülkemiz vatandaşlığına kabul edilmiş kişiler hakkında "kırmızı bülten kararı", "suç örgütü mensubu/lideri" olma gibi son derece sakıncalı iddialar vatandaşlık hakkını kazanma konusunda şeffaflığın önemini göstermektedir.

403 sayılı kanunda yer alan vatandaşlığın kazanılması durumunun Resmi Gazetede yayımlanması uygulamasının şeffaflık ve güvenlik açısından önemli olduğu anlaşılmaktadır. Bu teklif ile Türk Vatandaşlığına kabul edilenlerin Resmi Gazetede yayımlanması hükmünün yeniden kanuna eklenmesi öngörülmektedir.

